

tussen Duin & Dijk

Themanummer

Wintervogels

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 15 4 ● 2016

● Foto: Martijn de Jonge.

Roerdomp

Roerdompen krijg je zelden te zien door hun perfecte schutkleur en geheimzinnig gedrag. Maar vooral in het voorjaar laten ze het karakteristieke en ver dragende gehoemp horen als ze verscholen zitten in dichte rietvegetaties van zompige moerasgebieden. Hun voedsel bestaat vooral uit visjes, kikkers, woelmuizen en grotere waterinsecten. In de trektijd en in de winter is de kans groter een roerdomp waar

te nemen, ook buiten de bekende broedgebieden. Vooral in strenge winters komen roerdompen tevoorschijn uit de dichtgevroren moerasgebieden, als ze genoodzaakt zijn in open water of op open grasland voedsel te zoeken. Onderzoek met gezenderde roerdompen die in het IJperveld broeden, laat zien dat een deel van deze broedvogels in de winter wegtrekt. In Nederland overwintert een deel van de Noord-Hollandse broedpopulatie, in die

periode wordt ons land ook bezocht door roerdompen uit noordelijke en oostelijke streken.

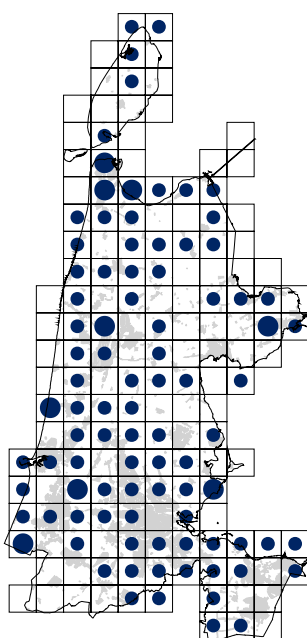
Voorkomen

In 93 atlasblokken (59%) is de roerdomp vastgesteld. Het gaat bijna altijd om lage aantallen (1-3 exemplaren). In slechts negen blokken werd het maximaal aanwezige aantal op 4-10 roerdompen geschat. De verspreidingskaart laat zien dat in veel atlasblokken de kans aanwezig is om roerdompen te treffen. Meestal gaat het om locaties waar rietvelden of brede rietkragen aanwezig zijn. Vooral in de moerasgebieden van Laag-Holland, zoals het IJperveld, het Oostzanerveld, het Wormer- en Jisperveld en Varkensland, worden regelmatig roerdompen waargenomen. Maar ook in kleinere rietgebieden en rietkragen langs bredere waterlopen worden ze gezien. In de natte delen van Texel en de duinen, zoals in de meertjes en rietgebieden van het Zwanenwater en de kanalen en meren in de waterwingebieden van het Noordhollands Duinreservaat en de Amsterdamse Waterleidingduinen overwinteren jaarlijks roerdompen. Soms kunnen meerdere vogels op een plek verblijven, vooral als ze worden bijgevoerd. In de open delen van de provincie, met meestal smalle waterlopen en weinig riet, heeft de roerdomp niets te zoeken. Dat zijn de open plekken op de verspreidingskaart.

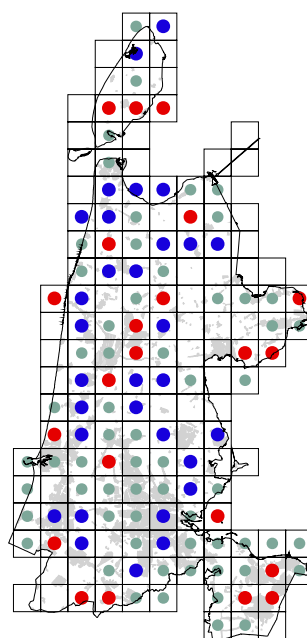
Veranderingen

In de verspreiding zien we nauwelijks verschillen tussen de perioden 1978-1983 en 2012-2016. In ruim 60 atlasblokken zijn in beide perioden roerdompen vastgesteld. In die blokken bevindt zich geschikt overwinteringshabitat. Het lijkt er dan ook op dat de aantallen roerdompen die in de winter in Noord-Holland verblijven jaarlijks niet veel verschillen. Wel is duidelijk dat de aantallen in de winter hoger zijn dan het aantal broedvogels. De broedpopulatie in Nederland is weliswaar vrij stabiel maar klein.

Frank Visbeen

verspreiding
● 1 - 3 ex
● 4 - 10 ex

verandering
● alleen in 1979-1983
● beide perioden
● alleen in 2012-2016